

РУСКИ НОВИНИ

ЗА РУСНОХ У ЮГОСЛАВИЈИ

„Руски Новини“ виходя щоман на дванаест дена. — Зредласта на рок 35 дна. Адреса: „Руски Новини“ Р. Керестур. Числа: Цекларого редуку 88-888. УПРАВА „РУСКИХ НОВИНА“.

Видла: Руски Нар. Преса Дружтво. За редакцино однеса: Мих. ФИРАН.

Христос Воскресе!

„Ви гледате Исуса Назарянина распятого? Вон воскрес, ту го цет.“ (Марко 16,6.) Так гуторел Ангел женом мироносицом, котри в недзелю рано приидли на гроб, да зос драгоциним миром преукажу чесн мертвому Тілу Исуса Христа.

„Христос воскрес“ тоти слова чули апостоли и ученики Христова. Воли не лем чули тоти слова, а и видели воскресшого Спасителя, з нѣм бешедовали, до Його ранох руки покладали, слухали Його науку.

„Христос воскрес“, ширел ше тот глас од устох до устох по Єрусалиму, Юдси, Галилеї, Самаріи и по других странах места, по Азиї, Африки и Европи.

И тераз ше по широким странах швета розглашує тот радосни глас: „Христос воскрес“ и ши наполнєво душу каждого христианина з павекну радосту.

Саме Св. Писмо нам гутори, же воскрескуде Христа Спасителя то паважнейша правда св. вири нашеї. „Бо кед Христос не воскреснул, теди даремне наша приповиданє, даремна и вира наша.“ (1 Кор. 16,14) — научовал св. Павло.

Сам Исус Христос показовал ше на своєю воскреснути як на павекши доказа својого Божества. Вон воскреснул леѓивя у Наїму, воскресол данику Жирону и Лазара, зробел превелі други чуда, але павекше чудо зробел, кед сам себе воскресол од мертвих.

По одрелєнєу св. Церкви радосни шививаме преа 40 днѣ, же „Христос воскрес од мертвих и зос своєю шмерцу шмерц широким людях надвладел, а как живот вечни даровал“. Шививаме то прето тельораз, да змоцнїме своєю виру у воскресшого Спасителя, да ше чим баржей рознїаме на совнєтне отримованє Його заповидох, и да у своєм живоче шше идзїме за Його св. прикладом, гоч кельо ест нешка людях, котри ше домигало против Христа Господа. Не бойме ше широким неприятельох Христових, бо Христос надвладел и теди, надвлада и тераз широким неприятельох својого царства.

Широким своєм вирицим, празник Христового воскреснуца виричум зос словами: „Христос воскрес!“

† Дионизий, владика.

Тоту стати шививал похвала Пресвященни Владика за „Руски Новини“ наредок шше прех своєм баходом до Жумберку.

Велька Нощ.

Виквита на жеми гадябна багнїска... церква шививана... Велька Нощ ше рихта... ише не чул дзвон... а кажди их пита чи на людски нужди чезнало одвита?!

Нараз лем задзвоня... биж-бам... так гуторя: „...ходзел Исус Христос, Снн Божий на жеми церньох венєц пошел... смутни бул и земли, пушал людски слези... так страдал у души! Сдел да нас од грихох зос шививан оакруни! Церкв! Вон Пиятєк и Вельку Соботу пречекши криж пошел на гору Голгофу...“

Дзвони даниє дзвоня... гласа нам поуку: „... же Правда шше була розлята на крижу Любов така пудза там, дзе людзе живи! Жем наша Голгота... ест нешо цернєя... Христос Воскрєс! Верце — ест и Воскрєсеня!“
Велна К. Солопар-Пошвица.

Вельконоцни дзвони.

У вельким посце, остатнї три днѣ, дзвони ше пашо не оздзивали... Три днѣ, три ноци пред Воскрєсеньом Як да їм людве шерца звязали.

А кельо днѣ уж и кельо роки Як давони у давним Краю не граю? Кельо лем роки шерца Народу У ланьох чежких Правду чекаю...

Кед прешли три днѣ з трома ноцами Дзвони ше знова розколїсали: — Христос воскреснул и Правда Його — Радосно шветом ширим явили.

Народу тому до Правду чека Три днѣ док Його Голгофти виду, На кридлох гласу воскресних дзвоньох Воля и шесце напетно приду.

Владунайов.

Апостолство церпєня.

Даскельо думи за Страсти тидзєнь.

„Чловек поучує душу зос бешеду, а доведзи до спасєня зос церпєньом.“

Вельо предзи пред Богом добра молитва, але вельо велєї вредзи жертва церпєня. Добра молитва аж теди постєно продомита, кед сї придодже даскельо капан церпєня.

Гоч и павекши пашо слова, ридко пойдут аж до ами шерца. Зато до шерца уходза лем таки дїта, котрих проведзи богумила жертва. Приклад нам дава сам Исус Христос.

Вон могел виберат; недиш ввелїнїаме орудїямї да спєши швет, а по вибрал? Правда, Исус Христос и поучовал у чєла творел и вельо модил, але спашєнє доконєл аж на Голгофти на коню — зос церпєньом.

Воскрєсени Спаситєль сам гуторел алом учеником, кед ишли до Эмаусу: „Було по-требєне, же би Христос церпєл.“

Апостол Павло нам гутори у посланїю ку Ефезяном: „У Исусу маме спашєнє по Його зрєви.“

Конїк панує над широким животом Исуса Христа, а так исто и над цєлу исторїю швета.

Засадзєчє древо крижа на Голгофти царує над широким народами и над бижамї. Распяти Исус Христос зос швоїма рознї-

мїямї рукама отримує нам и дєна нам живот вечни.

Господ Исус Христос перши започал своєю роботу спашєня роду людского зос жертву, Його жаданє, да го и ми наслїдуємє.

Нашо наш баш чежчи. То часи мучєнїкох. Да ше приготуємє на широкї жертви, старєїмє ше прелозаданї Страсти тидзєнь у духу Церкви. Роздумїамє о тайнєвох того тижнє:

На Книгу недзелю спємнїамє ше, як Исус Христос уходзи до Єрусалиму на своєю цєрнїци. Подзелєл, пошторох и штрєду, як Исус Христос остєтїрєз давал найкрасши научи у храму Єрусалимским; Жєгєнїци шлї парток, як установел Тайну Евхаристїи и започал своєю страшни мучи; На Вельки Пиятєк о Його цєрнєньох и о шмерци прєпис; На Вельку Соботу о Його шививаню у гробу, док Його душа пошла до Ада, да ошлєбодзи правдїкох Старого Зєриту.

Вельо лє модїмє за широким, котри под власну безбожнїкох шєрца за своєю виру, же би вони витримали у цєрпєньох до конца.

† Дионизий, владика.

И тоту стати шививал пох. Пресвященни Владика жєданє прєд своєю шмерцу.

УМАР НАМ ВЛАДИКА

«Владика умар у Жумберку» рознесла чарна вистка по Керестуре понадток рано 15. отримла. «Рано го нашла мерзого у поцелі — на парохії у Мрзлим пољу». Цо??? «Гей, пише у мадирских новинах».

Не верим, не може то буц, ша здани пошел, да по старим апостолским обичаю обичае своіх вирних розручаних у жумберских горох. Чекам кажди дзень же ше яви до новинох, як Вон го вице робил. Не може то буц, та як?

Але приходза телеграми. Умар, умар наш Владика, наш Отец, наш пастир, наш добродітель, наш Вожд, наша слава.

Умар нестодзимано на своєй апостолскей роботі, умар и нас охабел и охабел вельо неоловернелей роботі за благо народу и вельо плани за дальши дїла.

Удар то за нас таки багли и таки вельки, же у перши час на годни зме ше знайси и преглеїти, по ше стало.

О, ше нам Вон бузде хибни, и длуго ше будземе за нїм оглядан, як овци од пастира охабени.

А терас ошатриде кротко його живот и дїла.

Народзел ше покойни наш Владика у Керестуре 10. октобра 1874. року од отца Янка и матери Турински Ани. Основну школу звершил у родзеним ванаце, а першу гласу гимназию у Винковцах а далей у Загребу дзе звершил и богословски науви и т. чн. 1899. бул ишвенчен за священника и такої постап префект у семинару у Загребу, а 1902 р. постап ректором того нашого институту, котри мал вельке значеня за цале шклицество. Кратки час бул на парохії у Шиду. Уж як ишвенчен священник учел далей и зножел докторат зос богословїи и постап перши професор-катехет за наших школярох на штрелних школах у Загребу.

Покойни владика од младости указовал вельку любов за церкву и глибоку побожност котра ше у нїм ише баржей розвивала так, же го познайше ширши и своєю и людзи, котри го велько познали, звали «святи человек».

1914. року постап администратор крижепаткогo владичества, а 1915. року ишвенчен у Риме за Владика. Зос владичеством утравал 25 роки.

Вихователь младежи

Як ректор семинара у Загребу дал ше покойни Владика зос иалу дїлу на тоту найчешчу роботу, да од младих, лєтших и горших, школярох створи добрих людзох, ревних священикох и широких интеллигентох од котрих бузде хасен народу и чесц Богу. Труду нїгда не жановал, за кажде дзєцко окресил ше старан, надпатрал його развої, його обичаї и склоностци, як найлєпша мал прозавдел з оком полным любови кажди кроцаї своїх школярох. Ширши го за то любели и так Вон виховал вельке число Божих слугох священикох а тиж скоро ширших интеллигентох наших и жумберских. Главне му було, да школяром усадзи до шєрца озбиленост, да у живоче чувствую вельку отвичательност за своєю дїла пред Богом и народом. За його часох наш семинар бул перши конпикт у Загребу.

Владика и Отец народни

Подполно развил вельки наш Покойни Владика своєю дїялностю кед пришол на упра-

ву чужого и худобного, у пєлїм занушеного владичества. Ту ше указал як неутрудимы роботник, котри не зна у трудох одлучиваю, котри ширши сє зробиц, ширши на своєю место поставиц, каждому помагати и ширши Богу пошвениц.

Стара ше, да на цо пенних спашеникох, зато их каждого року звалє до себе на духовни вежби, ишли ил своим прикладом, стара ше за їх домавити материялни живот, неперестано цутє по парохїях у Бачкей, Босни, Жумберку и далєкєй Македонїи, да уложа живит и потреби своєюго стада и да му поможе. И вшак не остєла його блага

рука, його велько шєрцо, його на ширши жертви готова душа. У Боснєй основал 5 нови парохїи, подзвигнул церкви и парохїини доми, у Бачкей ше остарал за духовни потреби наших людзох и нових населєных Риту, Господишох и Бєограду.

Особєну старосту указовал за манастири, бо знал, же зони ише були штрелки духовного живота, места молитви и жрдєн Божого благослова. Основал нови женски манастир у Керестуре, Шиду, Миклошевцех и Сошицех у Жумберку. У Осеку отворел конпикт за женску младеж, а мал план у крацким часу основац у тим вероїцє и конпикт за школярох.

За ширши ше народни потреби нон старал як добри отец. Барз често ходзел до власцох у Бєограду моїтиц за наших людзох, за школи, за учительох, за каждого, хто ше лєм на Нього обрєцєл. Одпочивку не знал и не гледал, главне му було створиц по вєлєй доброго своєюму владичеству и своєюму рускому народу.

Апостол кнїжкох и новинох

Мало хто так розумел важност друкованей бешеди як вельки наш Владика. Можемо пошєси, же Вон иранл и перши основатель и творец нашей Просвєти и нашого культурного змаганя. Ише пред войну видава руски катакис, а по войни библию, зос його помоцу могол вєси вєдданно и наш молитвенїк. Написал и о своїм тронку видал кнїжки «Служба Божа», «Наша праїдєвска вєра» бул стаємни писатель у наших Калєндару и Руских Новинах, котри зос зос подписаним 1931 року нєпозно подзвигнул и розширєл. И

до нашєй друкарнї унєжел вон вельки капитал и бул перши, котри шпану друкарнї рушел и остариц допомогнул. А цо найглавнєйше, неперестано свєдєчєнох и интеллигентох пошкєновал до работи. Кєльо вон цєвел друковану бешеду и як бул ише готови на жертви за нашу кнїжку и новини зна найлєпше змєдєсєти, котри зос зим на тим цєлєк вєдєл робєл остатнї 10 роки. Терачнї «Руски Новини» и «Радєє Слово» то у найвєкшєй часци його дїло.

Добри глас

Пре своєю ревнє, правдану апостолєску дїялност, пре своєю вельку душу котра горєла з любови за Бога и народ, пре своєю вельки жертви за благо Церкви и народа бул на гласу и познати далєко поза нашу державу. У Риму при св. Отцєни бул поштовани и признати як єден од перних владикох, вискоко го цєвел наш митрополит Шєнцкиї, поштовали го и любєли ширши шведикоє у Югославїи. Вєлї и нєлї нам завидєли, же мамє такогo владика, апостола и отца.

И терас го нєт. Пошел од нас так несподзивано, таї нагло же вериц не можемо, гоч зме го уж поховали у нашєй керестурскєй церкви. Слєзка ше шєрцо од боїка. Ша цо пошєме сами, дзе помоц и пораду будземе гледац, хто нам будзде далєй драгу указовал и сам перши цо нєй крацац? Ша тєльо ише мал зробиц, таки красни плани, тєльо дєки.

Корєна його дїлох — основанє конпикту за руских школярох у Осеку, котре ше мало ише того року довершиц — остала недокончена. Чи зме годни сами без Нього того дїло довершиц? Хто нас будзе од терас зберац до громади и чувати нашу єдиност?

Страцєли зме Прєдьяка и Главу Церкви и народу руско-українского у Югославїи. Вон нас у швєцє заступал и прєславєл.

Хто го замениц годєл?!

Єдина нам потїха, же Вон од терас будзе на нєбє стаємни и таки вельки наш заступк, як цо бул вельки мєдзи нами як Владика и Вожд. Не забудзе Вон нас там, але неперестано будзе моїтиц Паца нєба и жєми, да чува його стадо, його народ на жєми и кажде зло од нього одбрани.

Зато закончємє: Най будзе воля Божа, идзємє за ширши и прикладом нашого Владика, а Господь Бог на нєбє най му до блаженствє вичнє и вєльо дароц, же би могол з нєба далєй водзил и помагати своєю засмєцєнє стадо.

о. Михайло Фрєак

Остатня Драга Владики.

Несподзвана шмерц.

Несподзвано 15. априла пристопа ладна ловакки висту о наглај смерти Пресвященого владика Др. Димитрија Нирадија у Мралим пољу у Жумберку, где бул на канонској визитиди. Тоту висту потвердили и телеграмн зос Крижевцох же Пресвящени Димитриј од подзелі й воци зешел ие меци живица. Умар наго, необчековано. Зешар по нечери кошоу латнуо до своји хужи, а рино ие вказало, лонже проци својого обичаю драго рако ие кригало до церкви, вошли до його хужи да владя до зос нїм — и вешли го мертвого.

Його шмерц, шмерц лонже любови гу своім вирком и својоку народу престило бид по докторском душаво ише коло 11 година и воли.

Подзелок вешар жерте цело Пресвященого владика по обичаюх канонских дренисах и преплатрунку комисај пренешене у кату перге до Загребу, и одтамн до Крижевцох до катедралней церкви.

У своји владической церкви.

Ховань у Крижевцох одбуло ше стреду рино. До Крижевцох ие поберало зешче число инних священников, а креш тїло и римокатоличких да Пресвященоку указу остатню священническу длужносц, поштовате и любов. На ховань пришли и римокатолички владиконє: горватски митрополит Др. Алојзий Степанец, зос помошником владиком Силас Сависом, люблянски владика Др. Раджон, владика Чаренич зос Дубровнику, Гаври зос Вавлужу, которски владика и администратор дубровника Др. Бурич, владика Бокертич зос Салату, Мсгр. Салмич генерал, цитар зос Загребу и велі други одлични поштоватеи Пресвященого владика.

На седем Годяни почало ше хованє Архиерея, котре одравна преч. каноник Надь зос всистенцию наших священников Преч. Лазковича викаря Босни, о. Григория Биляка дехана зос Иригюра, о. Мил. Фираки пароха зос Р. Керестура, о. Ванчик зос Ср. Матравци, о. Мако. Бушич зос Капура, о. Др. Слав. Киша зос Керестура, о. Власва зос Промжля, о. Славона зос Козарцу, о. Алек. Билян зос Дервента и о. Минли Бучко з Равного Свєа. По хованю були пелья Служба бина за покойного владика.

Одштованя

По Служба Божей римокатолички владиконє какди окреш дван Архиерейске розрешене килонму покойников, а потим инно сасценство одсужено ише риз швахиду.

Од Пресвященого у мене владичох одитица ие Пресе. Др. Столянац ие нагашел, же владика Димитриј бул пастер жизни котри насол својо стадо зос добрим главои, науку, прикладом и дїлами милосердия ие лав духовного гла и митерничкого.

У мене священства крижевакской епархїе преураїне одитица ие сложел викар баналучки и ие глашел святи живот пресвященого Владика и його вельку бригу за цїле владичество, за которого развои и добро покойников ие бул чешка анї една жерты, анї одна работа.

Под час нашого богослуженя швахиду ак и самого вшрвадзавя, швахид хер Карлометодіев зос Загребу. По звершеним богослуженю пала ловаворка у вельким числу рушела ше до парохиялней церкви, где му ише раз подзелена „диспутатория“.

На краю вшршю жалосна тебовиа стоняла, од ловаковнїк ше одитица делегат вшршю Крижевцох, Кирилостодового хору и украинских студентох у Загребу.

По дражке дому.

По отпрашено авто-фургон зос целом Владика рушел ише зос кайбавшю роднику до Шиду.

На дражка до Шиду Миклошевичане виван у процесн зос својого валаву пещі километра, да остити риз прижитоу својого Владика. Учитель Я. Кистельник ше одитица од малого валаву рускоку народу покойника — и його бешеду приношине на други месце.

У Шиду народ у вельким числу дочекн вешар цело својого Пресвященого Владика и у процесн допривадзела до церкви, где ше такой вешар одслужил паристас, а рано на 6 годяни Служба Бина.

Зос Шиду автоше рушел крєа Беркасов и Дел, где го у обидвох виванох дочекл у швахидру наш народ, до Шлоку и нек до Керестура.

У своім родзеним валаве.

А Керестур ше вихтал, да прїме дорогочкем остатки велького спайого сына. Дрєвои од подзелоку какди два годяни з жалосну свою писмоу гашели його шмерц, андез повикадзати зарнї застани, а самє застарши едни гу другим гуторели: кто нас терез будзе вчелєк заступоваи, о нас таку бригу водити?

Окреми одбор од шшиких дружтвох преохал старосц за достойне смутне привитанє велького нашого сина.

У церкви под слику Мадри Божей виконана крижва, а иконоствє ведно зос владическим столком лавити до зарного. Чарнї вистар на славиох дзєвдох, чарнї вистарн на црнелєй главичей катурн, чарнї „живури“ пред церкву и на початку вилела од Лалїтє. Шшико указивало на вельку жалосц.

Дочек пред валавом.

Уж од доднїа людєе ше почали зберед на позднїа, за те напредєи одзелєних месцох, да ше улави процесн, котри вдалє докешки смертни остави Пресвященого Владика. На сам предє

позберали ше кочи з хованки, котри ше рушели, да докешки ише пред Лалїком авто и допривадзє го гу процесн. Е док вои пашли, да ше кернн поклоня и поздравл жерте цело Воскрєсєного Дєстїйника, дошли ше пред церкву под водствєм огнишасних и других сшєдзєних од одбору сшєдзєла процесн.

Процеснє през валав.

На члєа процеснї були крижи. За крижани носєли венци владичих дружтвох и валавох. За нїм ишли школки дзєти под водствєм шших учительох по шещєро у шєрє. За дочекн ишли лєгнїа, венци дзєтєм, перше една каша у чистих бляих чашках з народяна вшвахкеми, перше други дзєвчата, потим дєлєтаци гостиних валавох и дружтвох, влоки, хер. священник, родина, а на коцду жєна. Цела процеснє гїла у найкраснїи шєрє, по шещєро у шєрє, нажак вшрвадзєли од својого воли. Кєд прївєли дошла за коц, поставєли ше шшики до швахидру так, же да дзєци починєи вон ваворку зос зрїжками и ридєлєви у швахидру шшика вшдзєли архидєа анєа. Понєво ше куши похвалїє хор, котри бул вшдзєн з вєлєкє дзєка у каждого, да ше тот шєрє отрїка и так по лєвише указє поштовате жертицєу владикови.

Дашє сєл бул краснї за днєс. Анє дочек. Пред Давковнє салшох прївєлєли труну зос вєти до жертєвнєго хєру, котрого дзєли шєри чарнї вєлї. Зос анєа повикадзани и чкленн вєтїи и вєлєжєни на коца.

Кєд жертєвнє коца прїшол до процеснї — пред нїм ишли конїєкки, а за нїм коцнї ловаворка ше застанєлєтє, конїєкки арєвугнєли жертєвнє коц

напредєт, венци (14) зос коцох прївєкали нашо дзєкнїа шєвбєкєкєи до блягоу у народнїм вшвахнїм обдєлєнєу, так же какди вєнєд вєшєли три дзєвчата. През вшрванєк швахидр жєнох прїшєли перше вєтїи, а вєд и жєртєвнє коца на својо месце до процеснї пред сшєщенствєу, а за нїма родина, котра прїшєли уж зос Крижевцох. Шшико народ прє добри шєрє вшдзєлє труну.

Прївїт представника валаву.

Такой на початку валаву, шшики коца станул на својо месце, прївїтлє жертєвоу Владика у мєно Руского Керестура землєдєлєц Давнл Рад зос кратку бєшєду, у котрой владика порєнєл зос шєлєчєм, котри до наших душох илє зарєкка. И так ие землєдєлєцоу зарно покєкєли и прївєшє му плєди, його радєсє, так ие готн зарєкка — наука со ю наш Владика до наших шєрєдох шлї за жєноцє, прївїтєу свої плєд, а готн духовнїи влоди вєбрєнн, до кавтєку злїжєннї будєу найкраснїа вєнєд позєкєкєми руского широду ие грїб својого велького духовного вождєа.

Ие жалосна процеснє ше рушєла. За гот час римокатолички владиконє: владєлдєк Бєсградски Уїчєк и суботинци владика Вудковнє зос олїтом Рїчєм и римокатоличкєма сшєщєнїкєма, рушєли илє з церкви, да вєжєи и вонн ушєсцє у прєвєдєсно владика на остатнїи його путованю през свої родина Керестур. За тот час процеснє прївїла гу першєй жалобнєй катурн дзєвгнугєтєу на початку валаву при кражу и ту ше застанєлєтє. У мєно руского учительєтєа и руских школких дзєтєох од Црєнєвцєного ше одитица л. учитель. Михайло Кєвєч зос сшєдуюцєу бєшєду:

Вїтєл, Владико!

„Не кернєл: зме очєм своїм Владико наш, шєрца ие дашє зарнї, же прєстало бид най-добрєйше шєрцо найлєннєкого. Сїла нашого народу... Але вїднїє — правда, чєжкє правдє... Сїнє, Робєтнїк вїстєтнї посєбнїкн прїходєн гєлє остатнїєрєз до нашого валаву... Зос слєзємаи у нїох вїтєлє цє Архиерею, Отчє наш, широкн рєчнї, шєрца народу, прївїзаного Гу Богу и жєми гїлї чарнєй... На початку вєл, дєскальє днї пред Воскрєсєнєом — жєк котри ие вшхєвалє, прїхє цє нєжєл до сєбє и лєвєнц будзє труну твою зос своїкєа дєршнїєма кєнтєкєма...

Ие духєкє вшєрє бучє... Бучєлє ше нєбо... чарнї хмарнї прїчїнєлн гот швєт кєд илє вїтєлє Сїнєу правдї на полє својє, дєтє Цї од Господєа... Орєл илє глїбокн брєндї, вїкєрєнєвоєл корєвчє и шєчє... А зарєккє зос рукн твоєй широкєй нєдєлє... Бєдєлє пєдєлє до цєрнї, други лєвєлє коло бнтєй дрєгнє, трєшнї пєдєлє на кємєнє и шєрца кємєнє, а илєквєртнї пєлєлє на роднєу жєм...

И до кратких днєвох сшєдєчкєа лєновнє пєдєлєлє хмєрнї над нєжєкє — зєвїрїкєа ше рїхтє, нємєц наш, дзєцєм твоїм трєбєа. Прїтєуїлє ше иє будзє гу кому, бо отчє нєц иє будзємє... У найлєжнїих часох вшхєдєш плє. Але зарєккєа хтєрнї тє шєлє, до спєдєлє до роднєй жєми уродзєа плєдом, уродзєа стєрнїцєа, Владико наш. Господєлє найлєннє анєа цє рєбн. Вїкєл цє гу Сєбє, да нєц там дрн Цївоку заступєлє и брєнїш... Ширєтєннє своєно. — А кєд прїдєжє час Нашнїгє Воскрєсєнєа и зєбрєнєа влєдєкє зос плєви Твоєй Робєтнїку нєсєбєнїєннє зєнєкє вєнєц од плєдох тїх и лєвєжєнє на могилє твоєу и то будзє найлєннєши даруток цє зєчє нє годнї дєц Владико, Учительє, Добрєдїю и Отчє наш найлєннєши.

Ми учительє, понєшнїє ше у смутку своїм, же шлї швєтєлє нєжєкє и правдї гу, у вшнєй шкєолн прївїлє и полюбєлє.

У мєно учительох Керестурскєй гїколї у мєно цїнїкнх руских учительох одлїжєлє ше од Тєбє Владико наш.

У мєно малнх дзєчєкєох, втєрнх тн тєк лєвєлє склєдєлє Цї Владико шєрєу блягодєрнєнєц за ширє слєва и вєлєку лєвєбє.

Ми, учительє, будзємє їм до коцнєа своєногє жєвїтєа клєсєннє и на дєлєй Тєбє за прїкєждєк иє ше посєбнїчєо рєблє...

(Прєдзєжєнє на 5 стрєннї.)

Одлитоване керестурского пароха о. Мих. Фирака.

По Служби Божей остатні повдрав у мену своїх, своїх ширних и Р. Керестура дал незабутливу напомену Владикови местни парох, о. Михайло Фирак, котри нам приказал Прасвященного як вредного работника у винограду Господица, у каждам напрямку, котри вично робел, вично стварал, старал не о шиким, Шикко, и найменшу ствар робел зос велику даску, зос палу свою душу; кажде нашо напредпазна, па и найменше Його радонало, кидка наша стража, па и найменше припошеди му смуток. Подчас одлитованя пароха, о. Фирака, котри вон гуторел зос ширни чувствок болю и смутку и през саван, пала церква плакала.

Полагане до гробу.

По казані одшкваня нахакида, потем часни державного одбору и представники друштвоч пречисли трупу над викопку криту пред Сликку Пречистой Діви Марии пред иконостасом. Пречасни каноник Надь читал молитви и обряди хованя, а вец тліне оставки Владикови спускали до кривти. Але то не знярто, Народ спел ище раз видуди, арейск коло отвореного гробу Владики. И кривта остави отворена до другого поладня а тисячи вирних поіреходзели остатираза коло сього Владики.

При дочеку, при хованю людзе, шикок народ у великим числу и у красним шоре достойно дочекал и провадиле сього Владика. Тот шор служи лизним на часи, на радательном, так и учеником. Нікто би бул не думал, же 3 тисячи народу Керестура будзе ище несмерно у шоре там и цвезд у процесіи, же того велике число народу шор не претаргне ані раз. Вони шор перимала, бо любов су Владикови дала им тоту цвезу, да укажу найвекшу честь сьому жертвому Архидієєви, та и цудозому швету, котри аришол, же ше шора знаме грикнул.

Владик нег медзи нами живого. Умир. Його дело зме, по Його власним жаданю аложели пред ноги Пречистой Діви у керестурской церкви.

Мерт Го медзи нами живого, але Його дух живи нас помагал, старал ше за нас и вадзи не лам найланише могол. Робел за свой народ, любел го и зато медзи своим народом спел и спочивал. Любел нас дов жил, любил нас так исто, ище и баржей по своей шмерци.

И так, як обещал у своим тестаменту своим священником, же іх нігда не забуде, вериме и у так име певки, же не забуде ані нас шиким, цали свой руски народ.

Странсла аме сього заступника, найбекшого на зема, але такогו яке достака на небе пред Господом Богом. А пащо ценя молитви на Його гробе буду ше горе двигати су Ньому, да пред престолом Божиим не забуде тих, за котрих жил и цали свой живот робел: сього владичество и свой руски народ.

Висная Му память! (кв.)

Одлужме ше його памяти.

Похойни владика Дионизий не бул лем Пастир, Учитель и Отец своей старши и своих ширних. Його діялованя обшало шиким галузи народног живота. Вон ше старал о шиким и о ширних и при нас Русиних-Українчих у Югославїи нія ше не свало, аїч ше на основало, іїч ше не скончало през Нього: през Його поради и упутї, през Його матеріалней та моралней помощи. У каждей нашей к культурно-просвїтней и економекей організації видно шлїди Його праця, Його покаян.

Зокрема велике ствареня докладав владика Дионизий за школованя дзецех. Вон сам у каждей нагоди, при нацївненю своїх парохїях, розштовал ше бл дзеци, котри кончили основну школу зос добрим успіхом и указовали таялат за науку, и старал ше, же би вони поставили науку. Дзе требало придобити за те родительох, Вон то аробел, цє родителе були худоби, Вон ше остарал да трошок будзе до мекши, а найчастейше школовал их о своїм трошку. Правиль, владика Дионизий у першим шоре старал ше, же би ошколовав по меней священникох, але ше ровко старал и за шиким других. Так на пр. Вон през велї роки давал цїлє утримованя у своей резиденції у Країєсдох школарох, цо кончили учительску школу. И тих,

котри ше приправили за священникох и мала прето велике пошгченє у трїнчих школованя, а повейше прешли на други студїї, — Вон не вохавал и на забувал на іх. Цо вешей, Вон ше и далєй и за іх старал и своєю им помоц указовал. Па и кед завершили своєю шикї, Вон на іх не забувал, за іх ше розштовал и при нагоди их зашавел. Но не лам то. У оститїх дзєвєт роках, на каждому познато, було у нашей держави ценно достац державну службу — то пре економекку кризу к ширраваню у бюджету. Шелї школовани мушели роками и роками чекати на место. Ту Владика Дионизий аробел надзвичайно велики стараня, же би цашо людзе цо скорей достака службу, а вельорва лам пре така сирани путованя до Белграду або Загребу. Исто так старал ше за тих, цо уж мали место, але дїдєе цїлєко од сьогого народу, же би були кресменски до сьогого краю.

И кед вїшка ми Русини-Українци у Югославїї маво такє красне число школованих людзох, сьогий народней интелїгенції — священникох, учительох, лікарох, адвокатох, инженерох, професорох и державних чиновникох шиким стручок, вец мушакє признат же найвекшу заслугу за то ма благопокойни владика Дионизий И прето бул вон за наш народ лем Пастир и Учитель, — не лам Глава нашей Церкви. Вон лам бул шиким велики Добродїї, добри Отец и Вождь самого народу.

Та им, школовани Русини-Українци, не шикєе остави лам при тїм, да благопокойному нашому Добродїїєви и Отцю, владикови Дионизийєви, признаваме тоти Його заслуги и да му за іх виклазуаме сього подякова. Ми ше Му мушимє за тоту одлужку.

У оститїх роках владика Дионизий поробел велики стараня, же би ше за наших школарох основала язно патрїстїк, конякції. То би велїм помелчало конякції, а у конякції под добру управу и надзором достака би добре моралне вихованя. Же то у конякції наш часок особито важне цо шикдоху яме. Як лам покаяте, у аришанк рину владика Дионизий а основал таки конякції за дїачїчїта у Саскїї. Пацїла и восподизаванї шикерцї не допушело му да покує таки конякції за шикдох, гоч на так уж обєсно поробел.

Дукам прето же нам, школовани Русини-Українци наша найвекша и найперши одлужку, да зос шикимє силамі поробимє на тїм же би ше цо скорей основал конякції за наших школарох. На тот способ ми конякціїме сьогий нацїоналїя обшавок, бо конякції за школарох то немца наша держав к шикдохїа потреба, а на тот способ ми ше найдостойнїше одлужимє лїянїти нашого Добродїїя и Отця владика Дионизийя, бо таки конякції бул, як сам уж спомнул, у оститїх роках Його найвекше жаданя и стараня.

Прето: жертвуїме шиким, жертвуїме шикеро за конякції руско-українских школарох на памятник Владика Дионизийя Народїє.

Ильєко Країцар, авд.

Писмо Дра Габра Костельника зос Львова.

О наших славним писателю проф. Дру Габру Костельникїєви, котри остал у Львовє под большевїцїцу владу, на каки аме до терас нїмак шикдох. Не звали ше ані че и ище на животу и чи в ия шлєбодї. Терас и Будякски у Петроцдох достака од шного готї писмо, котри ту пришошїкє:

Мрїки сам од Тебе два картки. Ми, сдїава Богу, войну прешли през шикодї. Живамє до терас на нашим старим мєстє. Здрїни аме шиким, але нїда ище вїш у лоспєкї. Локус єй асїєме, дзєвєди шлєдїєв на пошлєдї. Озда живи, же 25. XII. 1939 р. захоравала на шерцї, та так дотерас. Уж ходзєла през шейсїє тїкїє терас баш рок, але себе нїако-дзєда, бо ше брала до роботи, за ашї тєди достака вїаєк. Дзєдї шиким ходза до шикдох. До терас аме ище на бїлованї. Бог вошїгї. Поздравїамє шиким Яє обидвоїко, мадер и Тебе. Пїш ми частейше. Шиким ашїно владикєше на сьогий мєстє. Церкїя не рушїає. Твої батї Габор?

Бара нас радує, же наш локт и учєки жїє и ше може опстат под большевїцїцу владу. Народ сьогий заслужєних людзох на олуца и гь да им зашїкує. А большевїцїє, шикїтра за терас, ше лам прїтавїє, або ше бої отворєно рунєд нашо церкїя, би у Галачїкїи народ сьїєдомї и швардї.

Даскельо слова родичом.

Жє темєлє сьогийо вїхобаня дзєцїко достака у сьогий домє од сьогий родичох, уж шиким добре познато. Але при тїм найбажнейше, як дом и родичи берїа сьогий одлужку на поблданїю темєлє будучїности сьогийо дзєцїа? Чи єст можєбїєц дїаїє шїбї у кей роботї у кельє их єст, котри су и як би их ше могло попраїмїа?

Дом и школа.

У першим шоре в ствар през хторей ше успішнїи воспитанїи бопрос не може зашїкує. Тотї ствар то потребнїа бїза медзи домом и шїколу. Нашо родичи пошїало дзєцїко до шїколи, часто лам зос шїжан бєцєй раз престо зато, же лїуша.

У кельє то пошїло, думало, же того часу, кед дзєцїко прєкроси шїколенїи праг, прєстєба их старанє о нїм: — у воспитанїи пошїаму. Нашїдїєвї такогю пошїєбїанє нашо уж познати. На концї рока шїкола и учїтєлї дїнєбїаїє пре неупєсїх дзєцїа у шїколї. Тотї исти, хторї глєдєло крївїца пре не успєсїх у шїколї, не наїлїи за потребу, да гоч лам даскельє раз у року достака од шїколї шїформациї о напредованїю их дзєцїа. Рєсшудїєцї и побєдїєцї, цо у тїа случїаїє треба да лїошї нашїдїєвї?

Друга єдна ствар, хтора нам не служи на пошїєнє в, же ше у бєцєй случїаїєх сьогий шїколї несвїдомо па и свїдомо шїцїи у домє од страни родичох и то пред сїамїа дзєцїкола. «Шо тебе учїтєлї гуторєл, то не бажїє», мож цїцї прїєвїрїєкї родичох. Подумїєцїє себе, ашї то будї шїшїдїєвї од такогю башогю пошїєбїєцї? Вїзобїко не пошїєнїи. У перїм шорє за ашїо дзєцїко, учїтєлїя, а найчїєжїи за вєс сїамїа. Тотї исти дзєцїко пред хторїаїє сїє пошїєжїи нїшїко повєсїє шїколї, будєє на шїтєо и вєс мїає увїаїєлєц. Цо найгорше: успїах у такої случїаїє не може бїє пошїєнїєцїи.

Знам, же бєлї од нас побєдїєцї, же бїнїє вєльораз пошїи и шїкола. У кельє бї конєкє обшїавало моментїалнє шїпорєшудїєцїє медзи домом и шїколу, боно ше мушїи рєшїєцї так, да дзєцїко не будєє учїєнїєк у тїа рєшєнїю. То такт вїхобаня през котрого нег успїєхї. Шїкола зос сьогий страни дїба и прєсїдїає, да ше вїаїєдє шїтанє рїшїє на тот способ. А яб ше гєлєсїє, кед лам вїаїєлєц не у збїаїє зос шїколу.

Ходвєцє до шїколї.

Трєца ствар, хтора ше тїж досї практикує у нас, то досї шїшорєбє пошїєнїє дзєцїа до шїколї. Пїшїєнїи тоау сїє у бєлїшїи мїатєрїалнєй прїєродї. Дзєцїко не може нацїїєбїаїє шїколу, бо не цїає сїагє самогю сєбє. Зос нїає розшїєкїаїє Його родичї. Познати мїє случїаїє, же дзєцїко прїєдє першїєрїє до шїколї крїаїєм нєбємбєра, а бїдєє зос нїєї пошїєкїаїє апрїла. Найбажнейше у кей стварї, же и па тот час не ходїє шїорєбє до шїколї. Пїтаєм я вас, чи у такої случїаїє можє бїє успїєхї? Я рєшїєвїєм чєжїє шїшїєнїєцїє пошїєкїаїє рєдїєнїєцїє, прє котрї ашїаїє так рєшїєлєвїєцїє зос долї сьогий дзєцїа, але то ище нєдовєлїєнїє прїєчїнїє, прєд котрїаїє бї іх рєдїєтєлєвїєкїє сєшїєцїє жїєнїєлє пошїєнїєцїє.

Частораз дзєцїко прїєходїє през нїшїє пошїєнїєцїє стварох до шїколї, дїкєдї не прїєшїє ашї табїлїєкїє прїєсто зато, же родичї бєрє мїає дїбєло за нїєгю.

Нєрозумїєа любов.

Ише єднї стварїє Родичї у сьогий силнєй шїобїєнїє частораз прїємїєтєра шїабї стравїєнїє сьогийо дзєцїа, боно за іх през шїбї, цо насправдї не мушїи тїаї бїєц. Тїає дзєцїко прїєлє до шїколї, у хторей сїє шїкїдїи єднїєкїи и рєшїєдїи ше, же бєцїєрїєз будєє ошїтєрїєкїє. На тот вїєсїєкїє родичїи ше бєцїєрїєз нєшїєтєрїєбно прїєплєкїє, шїрєдїєцїє и тїаї далєй.

Дїаїєкїє бїи нас ошїєдєло, кед бїи зємє прїєцїєнїє стварох наведїєлїє шїєцїє дїєцїє. Главнє є у кей стварї, же ше дом и шїкола не дошїєнїєло у вїхобанїю, а бєз того нег, ашї не можє бїєцїє шїкїдїєнїєцїє успїєхї у добрим вїхобанїю дзєцїа.

В. П.

ШОВО РІДНА, ШОВО РІДНЕ,
ШО ВАС ЗАБУВАЄ,
ТОЙ У ТРІДЯХ НЕ СЕРДІТЬКО
АЛЕ КАМІНЬ МАЄ

ном. Робота тей нашей інтелігенції барэ нам не-
требна, бо цет такога поля у науки зос котрих
ба на требало наш народ упознавак.

Статі хемійскаго кнжышара у нашых часе
хем, кед маме ровно робота в реклами в нових
способах обрабляя вясма, барэ би нш были потребны.

Правене нових хижох без плану

У лезновдних нашых вясалах ровно ше будув.
И як видзіме, як едеи залочал, шцэцки други бе-
ру од нього фурму, тач дакды и не красну и не
згодну. Фурма дому, котри будовани за тарбовал
любэ ремесельняны, дааком на одповіда земледі-
цови. Дацо в сими людзе обача, кед уж на скоро.
Здогадаймэ ше, же едно зрэмэ раховало ше, же
лам тоту хижэ красна котра ма кануру под кон-
ком. Тоти канури были дрыги, а лам справди шмо-
ту у обиспу и бригу газдовн, кед требало дацо
до обиспа увесп. Терез то уж нішто не прави, але
пришле нова „мода“ правит по вкше здавне и да
будзе шцэцко под вліом кровом од предак хижох
аж по павыік. Нашо кнжышаре градителя барэ
би добри зробили, кед би наш швет упугітовали
да правя менши, туньши и за земледіцна згодней-
ши адзіны.

До газдовских школах

Барэ би нам потребно було, да маме у Ко-
рестуре голан одного нашого чловэка, котрому
би була главна робота новкны и „Прозвита“ Але
кед иншак на виставя мушымэ ше задоволац в так
до маме.

Нашо новкны задоволац потреби нашого чло-
вэка, мам у газдовской вясне дакус храмэ. А прет
до то? Мамэ нашых сьох, котре скончили най-
розумнейши школы, але до нашей газдовской
школы, аж прет пар роками почли нашо сичоне
исп. Чудно е, же ма, земледіцка народ, науку о
земледіцству охабили на конец.

Могли би о газдовству писаті нашо школяре
на газдовских школах. Правда, їх искусство ише
барэ младше и крелке, але чи то чельны труд
наприклад исписат до новкных „Ми ту тоту, и то-
ту роботу прет два роки робели так и такі зме
мак успах. Дума зме робити наш так“ Хто би
таку статю не пречытак радо у нашых новкных?

Кажди най пише, цо зна.

Мамэ ушчельны мамэ терез мало школярох,
але ост у нас як у Сриме, так и у Болкей таких
вештых педарох, же и у шйторших часох своіо
пчоль зачували. Чи би такі не могли вше явит
ковином, кед дацо обача и же би у тот час на дат
меркован.

Хто сие лам дакус ровуми до заградарства,
видки, яки малі хасен мамэ нашо людзе од загра-
дох, а яки би мог хасен и ужиток прет о ушо-

того завдяк правди и тибнэ живота, прет гарбну
думку. Авторка ма животни досвид, кедло научила,
век мри мушела одружы, але иншк не стрічала
саред очох вилэ чловэка.

„Широти“ и „Слика“ (чом не „Образ“?) О.
Ковачичей и терез кам бешедус о великей любови
гу кидери, котру себе присомншше в прешных
мисляох. Ось озорушуючи момент: „Барикен нам
хабаш як скорей. Нікто так не посагуе, не приту-
лі, як би ти поцешела, врадвала. А такі Блаукаме
ше ко широтим шведе прет твоєй любови. Мамэ,
мамэ, да шш знала, кедло нещестя будзе прет
тебе...“

Ж. Фейса иншак коєт двоцох дат кам красну
писню „Заправнем я коні“. Празды же вол еде буд
у ней весели, еде „розовизэ бригу“, але акциши
слегични насроєй вна в палосац.

„На спомин“ К. Сидора робіи добре врижале
зос своїм законченном: — „Своєй ше власне нгда
забуц не шкелі.“

„Любов облювела“ М. Баркана будас радо
читана прет легку фурму.

„Писна косачи“ О. Биркавичей то красна
образ лета на наших дольох. Але чи справди са-
ли брига нашого летина в лоракя и желідба? Кед
так и е, у писні губя ефект аі два остатні строфи.

„Мойому роду“ Задунайлова то одповеда на
шому штрэдновску патристична ливня в глазу
думку: робит за свой народ! То автор еде. А сту-
тэ и шцэцки співроботніцк у тогорочним календаре,
як у літературей так и у других часцох. На дас-
ки на конец и претэ мамэ в того року так па-
требну кайжку за наш народ.

С. Селамон

ронеі заградки. Скоро у кажди нашим вясала
найде ше и давден самоуки заградар, котри
ма прекрасну заграду. Кед ше такі не пустауа
доси писмени, мог би барэ легко претовесп своіо
искуство давдену учителюви, або ланцолаи.

Наш дотерични способ писаня в газдовству
но задоволає ншдо потреби. Зато дох не мамэ
наших школовних агрономох, на сставэ мам дру-
ги способ, як наш кажди вивоши своіо газдов-
ске званэ до новкных и так то далей розширюв.

Дописи

Петровци.

Вистки о нагай шмерци Пресвящененого Вла-
дики прията у цалим нашом зос претведку шило-
сцу. — У перши час нікто не счел ані верид тей,
на якая шрандичей лоді. Ише шцэцки була у шви-
шеі памятки Владикови бешедэ, котру Вон надаєно
отримал у Коцуре. Од лодзелаха на поладня, як
ше дошало о шмерци, на ліпу каждего парохиана
мож було чкати вельку боль на свои владиком.
Дня 16. т. к. одслужена Служба Божя шш и па-
вахнда, на котрой була шцэцки школи дзеци и
веш парохияны. На казну подреку була джехо-
ратна Академиа у Пресвити. Веш хижэ у вельку
важелей чарні вставлэ. (Юл)

Коцур.

Познати наш Русак и добровол Никола
Герняк-Чобак даровал 2000 (два сари) динари,
прет управителю школы у Коцуре, да ше за вельку
Нои, того року, обласчу найхудобнайши руски
дасци.

Зос тих вельких купело ше 13 пари савцели,
7 пари хшнцобски, и 3 пари дявчакши шматы.
Зос тим даром управит. на опке задоволяство
пан директор школы Анкар Владкир у споразуму
зос шцэцким учителями.

Облечило ше одавело у Руской Земледі-
цкой Читальні прет Хвятиу Подзелью, 20. априла
и субботу. Читальня сие шховати у доме дарователю
уже вей роки и подзелью нашо перши Рускани —
на земледіцни, так и шшеленуалци. Терез ше ва-
ходжа на управи истей руской читальні сими зем-
ледіцни и веле, по своай возможности окончує
свою мислю на баше задоволяство.

Дарователь сивда медзи перших Руснацох
котри не забувак за нашо худобни дасци.

Веш би вше ше могли уштриц на того чести-
того Руснака и место вольдєвских напог, ебних рас-
прох, вейрай ше постарак о вольдєв нашей
худоби.

Було би у вешим Коцуре вше таких дасц,
а котри би ані не всетели тот владик; а тим
зробели би велько за вольше добро.

Не забудеке, мили браца, же худобу помо-
ци, то найвекше добре діло, яке чловек може
зробит!

Дякувала велькому добротарови наших ру-
ских дяцок!

Жачеме му, да му Бог у шцэцки заградэ
Лого милосердан! Ча иншак джа?

Осим того валио д. учителя и учительки оста-
ради ше, да осим тих дяцок, дабуто и зос фонду
подхрєдєк червеного крива в найхудобнайши дасци
по дяке облечило.

Ту мушкел вольдєк роботу наших учителяох
и учительках зос Коцуре. „Коцурец“.

По жаданю дописовател приносимэ тот
доски точно як бул написан — Ред.

Мицлошевци.

Сповідэ. Подзельск и вонторок 8. и 9. т. к.
отримана св. споведэ. Сповідэци були: прет. оо.
Варвик, Басериний, Твоадкович, Будиньски и Дулаш.
Сповідєцох було коло 450.

Шид.

† Андрий Когут, Дня 19. априла т. р. умар
Андрий Когут, секретар Руской Читальні. Покой-
лик вожил 32 роки, охабил жену и двоє дасци,
3 шк Читальни страцела совєсно и добро о
функціонера и дластанта, котри вше зос вельку-
дєку бакел своіо роай. На хованю п. Каких Ми-
хайло отримал красну бешеду о просвітней робо-
ти усолшото.

Вичина му ваяты!

В. М.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

**Щешліву Вельку Нои шцэцким
предплатніком и читателюм
винчує Редактор.**

На спомин Владики. Прикладом исполани-
вшеі и вкседі невребовшеі шмерци нашого ан-
бимого Владики архирера Дионизия отримала наша
Руска Задруга 16. т. к. жалобис засидаве, на ко-
трим председателю у пар словох приказал живот
и роботу вайного шлеметного Владики на церко-
вним, пароним и культурних посто. Медзи иншим
наглашел, як покойни Владика жадал и неутруди-
мо робел на сии, да достанеме цо скорей своі
руски конякт за мужеску штрэдновшколску мла-
деж. Претэ наша Руска Задруга у Шиду знаюци,
же зроби ло намерено покойного Владики, а на
ійоги значни сапои. шшрала за турыз место вєцка
на групу 1000 Дин. за руски мужески конякт, и
пешно заключела, же и на далей по возможности
будзе допринишовац на тоту мислю, да так цето
гораше жадане покойного Владики цо скорей до
дла претдэ. **Одбор Задруги у Шиду.**

Бачинци.

Волькокоцка споведэ — отримана у Бачин-
цох на Квятиу Подзелью в вонторок 10. апр. Спо-
ведэла палосовэ: ас Миктошевцох, Шиду, Ср. Ми-
тровни, Беркасова, Петровцох и дошши. На
Квятиу Подзелью, по велькой Служби божей, отримал
домашни ланецк валахиду за вшного покой-
ного Владики, в подзельск 22-IV, отримал вельку
Службу Божю ишш зос парастасом, кед за го-
койного Владики.

На спомин Владикови — На Квятиу надзе-
ло волькокоцк отримало Просвітне дружтэ коне-
коративну седницю на чєст и славу покойному
Владикови. На седницю були поволави шцэцки чле-
ни Дружтэ. Председителю Й. Пивачак, представел
жеит и роботу покойного Владики за наш Руски
широд. По тив К. Басериний, учителя, отримал сло-
во о сьаране и роботі вайного Владики за наш
просвітну организацию, в окремно о вельким
стараню за нашу Просвіту у Бачинцох. На прет-
ложена управного одбору, шцэцки присутни члени
решела и пркала тоту заключку:

1. Шцэцки члени Просвити у Бачинцох булу
отриманац і шшшж жалебу за покойним Владикови,
да ше так своіоку велькому Дябротвору голми в
милым одлужа и да Му укажемэ чєст котру вон
заслужел;

2) Прет тот мєнцэ жалоби, ма ше зберід
пенжж, котри ше да за наш „Руски Конякт“, на
место вєцка шш гроб Покойника и

3) Да члени жертвуа шцэцки своіо сьом за
напредоває Просвиту, як цо нєш о сии нацело-
вал и прикладом указавал покойни Владики. — Се-
дница була зос тим закончена.

На инициативу, да ше збера пенжж за „Ру-
ски Конякт“ на седници присутни такоі назберали
400 динари. Просвита вказує шцэцким даровате-
люм своіо найкрасне признаня и подзєкованэ.
К. В.

Спорт

Пристала шпорта уж можебуц думає, же
шпорт у Керестуре претид. Вони научели да ше у
Керестуре, лочне бавили ише вше на ср. А того
шону с. к. „Русин“ не вивавел ані одну ушчельну
думэ. Але нашо попавтєлє най ше тому до чудує.
Полэван, охабела у нас шид, затим диндэжовата
хвилэ. Это, то едина пречина же же с. к. „Русин“
ише потац не бавел. Зато, же би задоволає своіх
пристельцох, с. к. „Русин“ приправел красна про-
грам. На перши дзєнь Велькой Ноци придзе „Чер-
викошн шпорт клуб, а на друга дзєнь словєцки
шпорт клуб в В. Петровци.“

Повєдуєке шцэцких приятельцох да приду и да
своім присуством увеличаю шпортеки прарєдєн.
Александар Берон

СЛУХАЙЦЕ! СЛУХАЙЦЕ!
За свадэби и питанєи — житам судажку.
На екадзє мим у вельким вибору:
за младэ дарунку у оліваней, порцула-
воней и склянєнєй судажки,
святэ образэ, жєвратка и шцэцку швец-
рабєску робу.
Придзєтє та ше прешведєци у ивалитету робі
и шйких цєнох.
Гудак Евгений, тарговец
Руски Керестур — Цитлашор.

ЦО НОВЕ У ШВЕЦЕ

„Норвежка те не поклоні немецкей сили“ — такими словами одповед Норвежкн краљ Гакон немецкому посланику Брадауеру на його вимогу, да ше Норвежка припада шкату Немцох. Таки одиит едишо достойни едного краля, котри живе не лем за себе, але у першим шоре за свой народ. И Норвежка ше бери у своїх високих горох проти немецких нападатюх, а кед буде и звладана, и страці свою шлебоду, не страці свою чещ и славу.

Английци у Норвежкеей. По нападу Немцох на Норвежку. Английци такой виявили, же приду Норвежкеей на помоч. И наисце о даскельо дні вони на велих местах у Норвежкеей привели своєю войско и нападли Немцох. Немци у Нарвику цалком одромити од других Немцох и мрва ше кед бы придули або сидели до Шведскей. Главна борба пошла ше коло норвежкеей престолниці Осло и при Тромсдэму. Резултат ише не познати. Норвежка пага покрита з високими горома, ровней земи дні нет и розуми ше, же на таким терену войоване ише барз помали.

Заруmime то, же Немци цале време твердили, же Английцом ше не удало закиднути дні едню место на норвежкеей морскеей брегу, а терез немецка команда уж еви о борбах з английским войском на велих местах у Норвежкеей.

Английски утрати на морю. Немцки повиши цену же за 12 дні борби на морю коло Норвежкеей. Английци страцели дас 90 есени и транспортни ради. Але сама немецка уредофа атешила за вистки твари, же тот шифра, английских утрати службено ише не потврдлена. На другой страни з Лондону маво, же Немцка у тих борбах страцела третишу своей новей флоти, межи иншим найвискии своєю ладі «Шар-

По шмерци Владики Дионизия.

Глас о наглей шмерци лютото Владики, котра го посцагла исмодавнано у Мриволю 14. априла, розширела ше фришко по цалей держави и товци новини явели тоту смутну вистку. Католички воинни як: Хрватска Стража, „Катол. Тедник“, „Хрватска Обрана“ привели и цехии статі о животу и ділах нашото рускодо-владики, „Катол. Лист“ привел пельку статью проф. Янка Обершкото о животу и ділкюски нашото найвекшого человека. Велики люблянски дневник „Слове-венец“ видруковав красну статью люблянского

владики Дра. Рожмана, котри бул и ли хованю владико у Крижевцох. Тоту статью приишеле у идущик числу.

Зос шиккого цисня у новпох лем ше далей прешведчуоие, же аме страцели великого человека, такого, яки ше виі кидлих сто роки не появи у великих народзе, а на у такей малкей гарсточки, як цо е наша руско-украјнска у Югославии. Наисце аж терез подполно еванане, кого аме мали и цо аме страцели.

Вельо и превильо!

ВОЙНА У НОРВЕЖКЕЙ

Антанта помага Норвежкеей.

Днели аме уж, же Немци напали на Данску и Норвежку. Данска ше Немцом придала без одлору (не була иоружена), а Норвежка ше инки спротивила немецкей сили и борба у Норвежкеей терез найоштрейша. Такой же Немцима послали до Норвежкеей своєю войско и воени ладі Англия и Французка. Немци з початку буле люты, але терез бара прикро. У паморскей битви при Нарвику

страцели Немци третишу своей новей флоти Английци и Французи послали непрестано нове войско до Норвежкеей и евишкю Немцох вос шикких страхах. Нейтрални воени фахници тверда, же ше Немци у Норвежкеей не годни автрилати, бо не маво ентурней авизи на морю зос Налецку и зато вони битку у Норвежкеей куша страци, гоч як вони добре приготавили. („Време“ 25. IV.)

Зос домашней-политики.

Службено буле явлено, же влада одредели бывшому премиеру Милану Стојановичеви сталне место биваня, а котрого ше они не шме рушати. То врабене пре його приишеле терашньому ставу у Югославии, еособено

же ше процивел решеню горватского питаия. Слично буле одредене место етаскиото пребившия и бывшому министрови Ачимо-вичеви. — Иншак у нукашней политике нет вич нового. („Време“ 24. IV.)

оружие у војни, ик ше скорей думало. То доказала терашня война. Страшки бомбардере лем у војни великей держави з меншу и слабишу (Немецка и Ческа, Польска, большевизи и Финска), але кед воюю дла велики держави, бомбардери маю меншу и неодлучну ролю. Так наприклад немцки бомбардери не могли начеодати Английцом до терез на морю, а на сухим ае не пробовали дацо зробити, бо знали, же ше им з едну меру враци. У терашней војни одлуча не немцки бомбардере, бо и французки и английски бомбардере не горани од немцких, але одлучи војну зложне войоване сухоземного войска и волей морскей флоти.

Война и швет

На војну пали швет уж якои навикнуи и бул доси мирни. Немци спротивила терез војни у Норвежкеей, на котру Немци напали. Вони перни зачили даени норвежкеей парози але терез антанта послала своєю войско же би Немцох зос Норвежкеей «викурела» и уж почали велики битки межи елима и другима. Немци ше не годни потримац, бо зос антанту трима и норвежка влада и краљ Тримало их за еозюжих и гражательох, а Немцох як несправедливих нападатюх.

Чи ше у Норвежкеей одлучи терашня война не мож ише повеси.

Французка и Англия на штрелоземним морю. Тоти два держави лали знац Итали, же не догуца вилонкого меланя терашнього етану на штрелоземским и Адранским морю и же ше буду тримац Италию за нейтралну, кед би вона спробовала гоч у якей форми завжац даяки фалант Юго-восточного морского брега. (Обзор 24. VI.)

Шведска дочка Немцох з оружем. Време од 24. априла ише, же у цалей Шведскей влада велики емир. Чеха ше, же Немци нападну на шо, як нападли на Данску и Норвежку. Але шведски повиши писту, же цали шведски народ — 7 миллиони — буде ше з оружьем одлучи борити пради каждого, хто ше усудзи нападнуц на його шлебоду. У немецких дуох на Балтийским морю нарроти Шведскей Немци тримаю вельо войска, котре готове на ладюх и чека за дальши транспорт. А кедзе?

Наша держава

Югославия и большевизи. До терез наша влада не познато не признавала большевизку владу у Москви. Терез янено службено, же 20. априла пошла до Москви наша торговска делегация, котра на заклучи зос большевизку владу торговску догарку, то значи, догарку о торговни межи Югославии и Москву.

ВАЛАЛСКИ ВИБЕРАНКИ у Хорватскей. Хорватски бак, д-р Шубачич видли наредбу за валалски виберанки у Хорватскей. Виберанки буду являельо, 19. мая. Гласале буде явше. Начелника (бирова) буде виберат валалски одбор одремо, а не буде тот, котри бул перни на листи. Бировох може буц и есоба, котра не член валалского одбора. Листа, котра достане највиецей гласи; (релативну викишину), дасана третишу одборицкох, а остали два третиши дзеля ше пропорционално на шикки листи.

КОНТРОЛА СТРАНЦОХ. Видяки вони наредби о поштреной контроли над цудзими державлянами у нашей держави. Кажди странци муши бивац лем у тим месце, дзе ма право биваня, а за кажде путоване муши мац одобрене од политической власци. Слично наредби видани у Болгарскей и Румынскей. Зос тим ше еце препречки цудза шнишовака.

СТАРИ ПЕНЕЖ од 1 Д. вреден лем до 20. априла. Кто го ише ма, може вимениц за нови лем у порескей управи. — Стари пенез од 20 Д. вредни лем до 30. апр. Меркуйте!

ТРЕБА ШЕ ЧУВАЦ ПО ВАШАРОХ И ЖЕПОМ. Явю зос Зомбори: 1. април отримал ше яри-визар. Немци Бошняк, 52 роти газди зос Цоковца пришоц тиж на ешар и упознали ше зос Мелану Т. едну рускоперестурску жалу, котра го одривадела до едней зомборскей карци. Наодлута по тим зос Бошнякской жики пула гласи за постои. Поведа ше гоч Мелана и авриповедала, же ю Бошняк у хажи нападнул, почал ю давиц, украдул од вой пенез и епекот. Политика премакла Бошняки и придала цалу ешар суду.

хорст» и «Адмирал Шер» котру понюшине ту на слики.

Вияшеною зарабованих. Зос Финскей явлю, же ше уж почало вияньоване зарабованих поякох у финско-большевицкей војни. Большевици уж пушили 670 зарабованих Финцох, а Финци 3000 большевицких воюхо, накульо ше вони етели назад до «раю» враци.

Бомбардер не таки страшни. Английски новини «Дейли Регрес» явлю, же бое-на авиация, бомбардере, не таке страшни

ПОВОЛАНКА

на X. шпорозу рочну главно складку часох Рускей Кредитней Задруги а. о. в. у Миклошевцох, хтора ше отриме на треди дзень Велькей Ноци т. в. 30. априла 1940. року на I. годзину исполанио у Проксвнм доме зос слѣдуючим порядком:

- 1) Привит председателя;
- 2) Выбор овразательох и секретарох;
- 3) Звіт управного одбору;
- 4) Звіт надзорного одбору;

5) Одобрена выключник рочних рахункох за 1939. рок и разрешена управному и надзорному одбору;

6) Выбор по двоих членох до управного и надзорного одбору;

7) Предлагеня и случайности.

Кед би ше складка не могла отримати у закнзичи час пре недостатна число членох, отримати ше на два годзине по пранилох.

Мих. Гирйоватий, председатель.

Цена зарну.

Жито	260—265	ц.
Кукурица	190—195	„
Ярс	195—200	„
Овес	180—184	„
Пасуля	415—420	„
Отруба	152—157	„

ПАВЛО ЯРОШ, Трияни — код Кошарца (Врбаска бановина)

Гледя наместело на шилсера-ковача.

Биланца Рускей Кредитней Задруги а. о. в. у Миклошевцох.

МАГТОК		ДЛУСТВО	
Пошички	74.736.50 ден.	Задружни удѣли	12.200.— ден.
Тек. рах. Жит. Задр.	5.150.—	Шпоров. уложки и углавн. камата	46.882.75
Застави кам. облигации	2.615.75	Тек. рахунок Шид	45.600.75
Удѣл у Задр. Свези	1.000.—	Тек. рах. З. Свези	10.—
Удѣл у Жит. Задруги	300.—	Предлагеня кам.	217.—
Удѣл у Шиду	300.—	Невыплаценн кам. удѣли	1.836.—
Тек. рахунок ПАБа	22.543.41	Резерви фонда	1.840.—
у 3% облигаций	502.—		
Недостаток	23.045.41		
Готови денг. 31-XII-1939.	408.84		
	946.25		
	108.586.75 ден.		108.686.75 ден.

Рахунок росходу и приходу.

РОСХОД		ПРИХОД	
Выплаценн каматни уложки	1.174.50 ден.	Уплаценн кам. облигации	6.003.— ден.
Углавн. кам.	1.814.25	Предпл. кам. пок. у 1938. за 1939. р.	242.50
Предлагеня кам. пок.	317.25	Заставля кам. пок.	2.699.75
У 1938. р. застали кам.	1.732.—	Каж. тек. рах. Жит. Задруги	400.—
Кам. тек. рах. Шид	8.458.—	З. Свези	312
З. Свези	0.80	Уписани	70.—
Управ. тронки	1.823.32	Управни приход	1.035.50
Рентни порез	31.75	Кам. од ПАБа	989.91
Розл. на тек. рах. ПАБа в месей прироста	63.25	Пременил зос резерви на поровнана	
Одписане на земл. длуствох по оданки	2.297.—	25% одпису на земл. длуствох	10.902.—
Одпис 25% землед. дл.	10.902.—	Недостаток	408.84
	22.544.62 ден.		22.544.62 ден.

У Миклошевцох, 31. децембра 1939. р. за кнговательство: Яким Костельник.

Управни одбор: Гирйоватий Михайло, председатель, Бучко Дюра, подпредседатель.

Ракам Петро, Палуга Дюра, Гивнал Янко.

Презирене и у шоре сабдзене!

Надзорни одбор: Гирйоватий Никола ст., председатель, Бучко Янко, подпредседатель,

Тиронис Мня, Хома Дюра, Руско Митро.

ПОЗОРИ

У мой тарговиш скла вст вельки набор: склянной и порцелановой судачини; святки обрам. лажни, тикон, жвератка, электр. силници и луестери. Пирмак слики на урамльоване, кладети скла до стериш и ковах облакох. Шкохо по кнштушней цене може достати лем теда, кед ше обрацие до

Дюри Петькового,
тарговиш сила у Р. Керестуре.

Кому треба доброго

ВИНА И ПАЛЕНКИ

за Вельку Ноц, свадоби, питавки и други агоди, може вше достати у мене у картам и у фирми, когру я заступаю.

Заметьайте: — Добре ВИНО и ПАЛЕНКУ у лешних и менших количках може достати лем у

Янка Бодянец-Давидового,
кчмари у Р. Керестуре.

БИЦИЛИ,

МАШИНИ ЗА ШИЦЕ

у вельким вибору по найтуншеи цене у

ПАП СЛАВКА

Руски Керестур.

Зос больем и смутком являе, же ше поначело Господу Богу поведати нагло и исподзивно гу себе слугу свойого, а нашого брата, бича и шовгра

ПРЕОСВЯЩЕНОГО
Дра ДИОНИЗИЯ НЯРАДИ-я
владику крижевского.

Преселел ше Вон до вичности 14. IV. 1940. року у Мрзлом Полю (Жумберак) у 66. року живота под час своей апостолскей работи на визиташей парохийох.

Мертве цело Владиково превезене було 15.-17. априла до Крижевцох, а отамель до свойого родзеного выладу.

19. априла у керестурскей церкви положене Його мертве цело на вични одпочивок.

Со святими упокой, Христе, душу архиерея Твогго Дионизия идже нѣст болѣзнь, ни печаль, ни воздыхание, но жизнь безконечная.

Руски Керестур, 19. IV. 1940. р.

ВИЧНАЯ ЙОМУ ПАМЯТ!

О ЖАЛОСЦЕНИ:

- Брат: Михал зос жєну Олиу и дзєцком Галуу.
- Шестра: Гаяя з мужом Варья Михалом и сынок Денчилом в факелю.
- Шестра: Маря з мужом Дулаш Янком и дзєци Дюра и о. одбор зос факелю.
- вд. пок. брата Янка: Юля зос дзєцки Янком, Мелану з мужом Гербут Мафтейом и дзєцки з Иринку зос мужом Орво Йовгеном и дзєцки.
- Братяни: Михал, Янко, Денчи Пад и Янко Турински и их факелю
- Шанка факелю Гирйоватова и Гуржджакова.

Зос вельким смутком являе, же ше поначело Господу Богу поведати нагло и исподзивно гу себе слугу свойого, а нашого шкжривителя и велького добродѣя

ПРЕОСВЯЩЕНОГО
Дра ДИОНИЗИЯ НЯРАДИ-я
владику крижевского.

Преселел ше Вон до вичности у Мрзлом Полю (Жумберак) 14. IV. 1940. р. под час визитаци парохийох у 66. р. живота, а 26. року владикованя. Родаени с у Р. Керестуре 10. X. 1874. року.

Мертве цело Владиково превезене було до Крижевцох, а отамель до свойого родного выладу Р. Керестуре, и 19. априла було поховане у церкви. дзе будзе вично спочивати межи своим народом за когри жил и умар.

Високого нашого Покривителя будземе ше вично з благодарнишю злогодован, а Його благеи и племенитей души Господь Бог най да вични покой.

Со святими упокой, Христе, душу архиерея Твогго Дионизия идже нѣст болѣзнь, ни печаль, ни воздыхание, но жизнь безконечная.

У. Р. Керестуре, 19. IV. 1940. р.

ВИЧНАЯ ЙОМУ ПАМЯТ!

Руске Народне Просвितне Дружтво.